บทคัดย่อ

ชื่อโครงการวิจัย Clones ทางเคียวชนิคก่อกำเนิดแบบจำกัด

ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ คร. ฉวิวรรณ รัตนประเสริฐ

ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม

E-mail address : kanate@ratach.edu.th

แหล่งทุนอุดหนุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ระยะเวลา 15 พฤศจิกายน 2540 - 15 พฤศจิกายน 2543

คำหลัก clone, finitely generated, compatible order

Rosenberg จำแนกความสัมพันธ์ซึ่งกำหนด clone ใหญ่สุดเฉพาะกลุ่มบนแต่ละเชตจำกัดออกเป็น 6 พวก และแม้ว่าแต่ละ clone บนเซตจำกัดจะเป็น subclone ของ clone ใหญ่สุดเฉพาะกลุ่มเหล่านี้อย่างน้อย clone หนึ่ง แต่โดยทั่วไปการจะบอกว่าเป็น clone ใหญ่สุดเฉพาะกลุ่มของพวกใคไม่ใช่เรื่องง่าย จึงเป็นคำถามสำหรับ นักวิจัยทางทฤษฎี clone ที่จะศึกษาหาพวกของ clone ใหญ่สุดเฉพาะกลุ่มสำหรับเซตจำกัดที่มีลักษณะเฉพาะ พวกใคพวกหนึ่ง

ผลงานของ Baker และ Pixley ทำให้เราทราบว่าถ้า clone มี near unanimity function (nuf.) เป็นสมาชิก แล้ว clone จะเป็นชนิคก่อกำเนิคแบบจำกัด ได้มีผู้ศึกษาและพยายามหา clone ของเซตอันดับไม่มีขอบเขตซึ่งเป็น ชนิคก่อกำเนิคแบบจำกัด แต่มีเพียง Demotrovics และ Ronyai ที่บอกได้ว่า clone ของ fence และ crown เป็นชนิค ก่อกำเนิคแบบจำกัด โดยแสดงเซตก่อกำเนิคของ clone พร้อมทั้งพิสูจน์ว่า clone ของ fence มี nuf. เป็นสมาชิก แต่สมาชิกใน clone ของ crown ไม่มีฟังก์ชันใคเป็น nuf.

Birkhoff ถามหาเงื่อนไขจำเป็นและเพียงพอบนแลตทิช เพื่อทำให้ทุกแลตทิชที่มี identical graph กัน เป็นแลตทิชถอดแบบกัน มีผลการศึกษามากมายที่ตอบคำถามนี้สำหรับคู่ของแลตทิชแบบต่าง ๆ รวมถึงคู่ของ กึ่งแลตทิชที่มี identical graph ค้วย

ในงานวิจัยนี้เราจำแนกพวกของ clone ใหญ่สุดเฉพาะกลุ่มทั้งหมดที่มี clone ของเซตอันดับไม่มีขอบเขต เป็น subclone ผลของการศึกษาทำให้เราสามารถนิยามความสัมพันธ์ทั้งหมดสำหรับทุก ๆ arity ที่เป็นไปได้ซึ่ง กำหนด clones ใหญ่สุดเฉพาะกลุ่มที่จะมี clone ของ crown เป็น subclone ส่วน fence เป็นเซตอันดับไม่มี ขอบเขตชนิดไม่ขาดตอน และมี identical graph กับ chain นอกจากนี้อันดับของ fence ก็เป็น compatible order ของ chain โดยเฉพาะอย่างยิ่ง nuf. ใน clone ของ chain (ซึ่งเป็น clone ใหญ่สุดเฉพาะกลุ่ม) เป็น nuf. ใน clone ของ fence เราจึงศึกษากุณสมบัติของ compatible order ของแลตทิชในกรณีทั่วไป ในงานวิจัยนี้เราให้เงื่อนไข จำเป็นและเพียงพอสำหรับอันดับที่จะเป็น compatible order ของแลตทิช รวมทั้งแสดงว่า nuf. ใน clone ของ แลตทิช เป็น nuf. ใน clone ของ compatible order ของแลตทิช เป็น nuf. ใน clone ของ compatible order ของแลตทิช เด็น กนf. ใน clone ของ compatible order ของแลตทิช ด้วย subgraphs ชนิดเฉพาะของแลตทิช ซึ่งทำให้ผลการศึกษาในกรณีคู่ของแลตทิช หรือคู่ของ กึ่งแลดทิชเป็นกรณีเฉพาะของผลการวิจัยนี้

ABSTRACT

Research Title

Finitely Generated Monotone Clones

Researcher

Associate Professor Dr. Chawewan Ratanaprasert

Department of Mathematics, Faculty of Sciences,

Silpakom University, Nakom Pathom

E-mail address: kanate@ratach.edu.th

Research Grants

The Thailand Research Fund

Period

November 15, 1997 - November 15, 2000

Key Words

clone, finitely generated, compatible order

Rosenberg has classified all maximal clones on a finite set in terms of six classes of finitary relations. It is known that every proper subclone is contained in a maximal one; but it is in general not easy to decide which maximal clones contains a given proper subclone. The question arises among those interested in the area is finding classes of relations whose clones contain a special subclone on a finite set.

Some results published by Baker and Pixley implies that a clone containing a near unanimity function (nuf.) is finitely generated. There are attemps of finding which monotone clones are finitely generated. Only Demotrovics and Ronyai showed a finite generating set of the monotone clones of fences and crowns and they proved that clones of all fences contain a nuf. while the case of crowns is particularly interesting because they admit no nuf.

Birkhoff proposed the question of finding necessary and sufficient conditions on a lattice, in order that every lattice whose unoriented graph is isomorphic to the graph of the lattice be lattices isomorphic. Many results from the literatures answered the question for types of pairs of latices and pairs of semilattices whose graphs are identical.

In this project, we classify classes of relations of Rosenberg's six classes whose clones contain the monotone clone of a finite unbounded ordered set. This enables us define all relations of all possible arities whose clones contain the monotone clone of a crown. And for fences, we consider that they are connected unbounded ordered sets whose graphs are isomorphic to graphs of chains; besides, their orders are compatible with chains and the monotone clone of a fence contains nuf. of the corresponding chain. We study some properties of compatible orders of lattices. In the project, we give necessary and sufficient conditions for an order to be compatible with a lattice; and then we describe all compatible orders of a lattice in term of special subgraphs of the lattice. It turns out that the results for pairs of lattices or semilattices become a special cases of ours.